

ENAKOST

Politični vestnik delavskega ljudstva.

Vse cenjene naročnike prosimo, da nam naročnino takoj vpošljijo po poštah položnicah, ki smo jih že zadnji številki priložili.

Občinska samouprava.

Zadnjič smo razpravljali o občinski samoupravi zgoraj iz političnih vidikov. Predpogoj občinske samouprave pa je vsekakor gospodarska osamosvojitve v tistih mejah, ki so možne v razmerju napram državi. Občini je treba zagotoviti dohodke, ki ji omogočijo delo na vseh panogah občinskega gospodarstva. V tem oziru bi morala država s primernim osnovnim zakonom samoupravnim edinicam, pa naj si so to občine ali pokrajine, zagotoviti sredstva z dobrim finančnim zakonom.

V današnjem davčnem sistemu, z vsemi zakoni in naredbami, pač nikjer ni mogoče najti dohodkov za samoupravne edince.

Finančni zakon ne daje občini ničesar, razen doklad na zemljiški davek, hišno-najemniški davek in davek na obrt. V ostalem pa je občina bolj ali manj navezana na doklade, ki jih je možno pobirati v občini s posebnim privolenjem višjih oblasti, ki imajo pa tudi to pravico, da ji prepovedo pobirati gotove doklade. Najlažje je občina doslej dobila dovoljenje za pobiranje tistih doklad, ki so najbolj zadele male ljudi, nepremožne sloje.

Država si je znala pridobiti v teku vojne in tudi še po vojni sami dovolj dohodkov in to brez odobrenja zakonodajne oblasti, v našem slučaju parlamenta. Naredbe, ki so izšle tekom časa, so prinesle v našo davčno urednivo popolno anarhijo, tako, da danes malokdo ve, kako davke sploh odmerjajo. Največkrat, zlasti pri pobiranju osebne dohodnine, se pripetijo da je odmera odvisna od glavnega urada, oziroma uradnika, ki bo no nekaj novi naredbi dobil posebno nagrado, če bo izterjal iz ljudstva vsaj 60% davkov.

Ravno davek v obliki osebne dohodnine, kojega nizka obdavčevalna postavka naj bi se česu primerno zvišala, tako da bi ne bil slabo plačani delavec nadomestni plačnik kapitalista, bi trebalo predpisovati na tak način, da bi občine lahko osebno dohodnino zase v primerni višini obdavčile.

Davek, ki prav hudo teži rame na malega konzumenta, je trošarina. Vendar bi trošarinski davek, kakor je krivičen in se niti v Nemčiji ne pobira od prodaje živil, moral biti v prvi vrsti uporabljen za gospodarsko osamosvojitve samoupravnih edinic. Država dobiva v prvi vrsti podobne dohodke potom carine.

Uvedli so se davki na dedščine in pa darila. Čeprav se obe vrsti davka pobirata direktno od občanov te ali one občine, vendar občina od teh davkov, razen sitnosti, ki jih ji nalagajo v enakih slučajih države in upravne oblasti, nima nič.

Iz vseh primerov je jasno razvidno, da je postala občina popolnoma odvisna od države. Razmerje med občino in državo je danes enako onemu med mačeho in pastorko. Občina mora vršiti svoje gotove naloge. Če misli država s tem, da je poddržala šolstvo in odvzela občini nam še druge panoge predvojnne občinske samouprave, rešiti tudi vse te od občine prevzete poddržane posle v korist države in občine, se hudo moti. Teža do danes ni zmogla nobena država. Sumimo pa močno, da hoče država na ta način samo štediti na račun občin in samoupravnih edinic zato, da ji ostane kar največ sredstev. Ni pa treba povdarjati še posebej, da bo tako gospodarstvo v doglednem času uničilo vsako samoupravo občine. Ne samo, da ne bo občina zmožna napredovati niti v gospodarskem niti v kulturnem oziru; še več trdimo: vse to, kar dosedaj obstoja, bo zanemarieno in bo šlo svojo rakovo pot.

Kakor uplija finančna odvisnost države od drugih držav najslabše na njen razvoj, prav tako uplija odvisnost samoupravnih edinic od države.

Občina, samoupravna edinica je bistven del države, celica v državnem telesu. Zanemarite li celice in sestavne ude človeškega telesa, potem ste ugonobili človeka. Uničite občine s tem, da jim odvzamete samoupravo in spravite jih v gospodarsko odvisnost države, potem ste ubili občine, samoupravne edince, z njimi vred pa boste ubili državo, ko je sestavne celice so občine in samoupravne edince.

Za pravice proletarijata.

V četrtek, 14. julija nas je obiskal v Mariboru naš poslanec sodr. dr. Korun. Podal je navzočim delavskim zaupnikom dolgo in lepo sporočilo o delu poslancev JSDS in KDZ v ustavotvorni skupščini. Navzoči zaupniki so izrekli svoje odobravanje delu poslancev in sklenili, da jih poverijo z nalogami, ki naj jih naši poslanci v bodočem parlamentu z vsemi silami skušajo uresničiti. Izrekli so svoje težnje takole:

Resolucija

sprejeta na zaupniškem sestanku kraj. org. »Jug. socialno-demokratske stranke« v Mariboru, dne 14. julija 1921 po referatu poslanca s. dr. Koruna.

Zbrani zaupniki jemljejo z zadovoljstvom na znanje poročilo naše delegacije v konstituenti ter odobravaljo povsem delo, ki ga je delegacija JSDS in KDZ vršila v konstituenti.

Obenem pa izrekajo svoje ogorčenje nad sprejeto ustavo, ki jo je diktila buržoazno - kapitalistična manjšina večini delavnega naroda, na ta način, da je poteptala politične, socialne in ekonomske pravice delavske - kmečkega proletarijata. Zato naročajo zaupniki naši parlamentarni delegaciji, da naj tudi v bodoče vodi odločen boj za spremembo te reakcionarne ustave.

Zahtevajoč splošno in enako tajno volilno pravico po proporciji za moža in ženo, naj se usmeri delo v boju proti monarhični in za republikansko državno vladavino, v boju proti militarizmu. Odločno naj se nastopi proti reakcionarnemu centralizmu in pravtako proti nič manj reakcionarnemu avtonomizmu, pač pa z vso odločnostjo za samoupravo vseh edinic v državi, pokrajini in občini, na podlagi gospodarskih vidikov in tako, da pride volja delavnega naroda popolnoma do veljave.

Bodoče parlamentarno delo zastopnikov delavske - kmečkega proletarijata naj gre v prvi vrsti za tem, da se izbojuje proletarijatu čimveč socialno - ekonomskih pravic, ki naj bodo zajamčene v socialno - ekonomski zakonodaji. Boju za Sunnik, bolezensko, pokojninsko in življenjsko zavarovanje delavske - kmečkega proletarijata, za socializacijo industrije in pa popolno izvedbo agrarne reforme, naj posvete vse svoje sile.

Naročajo pa zaupniki naši delegaciji, da naj vedno v stiku in oprta na vrste razredno-zavednega delavske - kmečkega proletarijata vrši svoje delo, da bo čimbolj uspešno. Zato naj ob vsaki priliki stopi pred svoje volilce pred kmečko-delavski proletarijat. Na ta način bo naše gibanje vzdramilo slehernega proletarca, da bo stopil pod rdečo zastavo socializma.

Iskreno pozdravljajo zaupniki delo za skoro ujedinjenje kmečko-delavskega proletarijata v Jugoslaviji in po celem svetu ter vzklikajo: »Živelo združenje!«

Boj kapitalizmu in buržoaziji!
Živela politična enakopravnost!
Živel Sunnik! Živela socializacija in agrarna reforma!

Boj militarizmu in imperijalizmu!
Za mir in svobodo!

Naj živi bodoča republika kmečko-delavskega proletarijata!

Tedenski pregled iz naše države.

Naša vlada in ruski ujetniki. Da spoznamo dobro informiranost ali pa hlinstvo naše vlade, naj služi sledeče: Vsakdo se še spominja, da je

Čičerin, ruski komisar za zunanje zadeve, poslal belgijski vladi noto, v kateri se pritožuje, da naša vlada ne pošlje ruskih ujetnikov v Rusijo. In tedaj je naša vlada z diko Pašičem na čelu, odgovorila, da ona ve samo za deseterico tistih Rusov, članov nekakšne trgovske komisije, ki je bila v Mostaru v zaporih. Zakaj je bila komisija zaprta, mi navadni zemljani seveda ne vemo in menda ni treba, da vemo. Pa bodi to kakor hoče! — Sedaj se ti pa nankrat oglasi v »Obzoru« z dne 12. julija t. l. član komiteja ruskih ujetnikov (pa ne Wranglovcev oziroma beguncev) in protestira proti takemu odgovoru naše res klasično informirane vlade, češ, ako jih že nočejo poslati domov v Rusijo, kamor žele iti, naj jih vsaj ne zamolče oziroma ignorirajo, kvd da so ujetniki kake sence brez človeških pravic. In ta Rus izjavlja v »Obzoru«, da ima ta komite ruskih beguncev v Zagrebu v evidenci nad 7000 (beri sedemtisoč) ruskih ujetnikov, ki ne vedo ne kod ne kam, torej takšna informiranost, takšna točnost vlada v notranjem ministrtvu, kjer nima g. Drašković drugega dela, kakor da piše prošle »Obznanje«. Če to izve buržoazna Evropa, še ta se bo škandalizirala nad Balkanci! In imela bo prav! Da je kaj takega, tak površen ali impertinenten diplomatičen odgovor mogočni (!) ruski državi snloh mogoče, to je unikum! Zato naj pošlje naša dobra vlada čimprej vse Ruse, ujetnike in pa se Wranglovce domov, in naj porabi milijone, ki jih izdaja proti volji ljudstva tem ljudem, raiši za svoje državljanje, ki so v mnogih krajih siromašnejši od največjih sovjetskih siromakov!

Kdor ne bi bil za avtonomiste, ta mora postati, ko prečita zadnjega »Avtonomista«, ki pravi po ovinkih, da bi bili tudi avtonomisti za današnji centralizem, če bi oni dobivali škakljivo vžgalice po krajerju, eno kilo nularice po 16 krajerjev in govedino po 24 krajerjev. Ker pa tega ne dobe v »centralistični državi«, za to se bojujejo za avtonomijo. Mi bi tem avtonomistom svetovali, da začno propagando za Indijo Komandijo, če že ne morejo upostaviti avstrijskih cesarjev in starih zlatih časov. Gospodje, ki izdajajo »Avtonomista«, naj gredo z dobrim zgledom naprej. Najprvo naj dajo svoje »cajtence« po krajerju, nato pa še blago za krila, suknje in hlače po starih cenah. Tako bomo dobili že vsaj začetek dobrih časov v naši deželi.

Raziezili so se naši avtonomisti, ker smo v zadnji številki namignili, da je njih avtonomizem podoben belgrajskemu centralizmu, kakor krajer krajerju. Kako naj bi našli boljše primere, ko pa avtonomisti prav odkrito sami priznavajo, da hočejo le jugoslovansko - avstrijskih kron in torej tudi drobiža - krajerjev. Sicer ne vemo, če so užaljeni za to, ker smo jih premalo ocenili. Krajer nima nobene veljave v centralistični državi, to je res, ampak poslednost mora že biti, centralizem je drag, to pišejo sami — torej avtonomizem bo menda že cenejši? Kdo to veruje? Le vedno dosledni in pa po pregovoru: Kdor z malim zadovoljen ni, velikega še vreden ni!

Kot nekdanj... Preiskava o atentatu na regenta še ni zaključena; policija aretirala vedno nove ljudi, in vedno več izpovedujejo. Pred štirnajstimi dnevi so poročali listi o 700 aretirancih. Število žrtv pa se množi. Vsi aretiranci so obremenjeni in strašna so razkritja. Javnost pa tako mirno preživlja pasje dni, brez razburjanja, ker se s preiskavo o atentatu doslej bavijo samo policisti jeklenih možganov, ki nočejo, da bi bilo v zaspanih pasjih dneh živahneje.

Nagrade pridnim. Ministrski svet je te dni delil nagrade v obliki poslaniških mest v raznih državah. Samostojni poslanec dr. Vošnjak bo šel v Prago. Več mest dobi privilegirana družina srbskih radikalcev. Demokrati pa pošljejo v tužino svojega Kramerja.

Kraljevi namestniki nastopajo svoja mesta. V Ljubljani bo namestnik bivši župan Iv. Hribar, njegov namestnik pa dr. Baltič, dosedanji predsednik dež. vlade. Poverjeniki pridni in državotvorni dobe lepe nagrade, masne službe in pa veliko prostega časa.

On pride, on je prišel! Stojan Protič je prišel, da se odpočije od napornega dela v Rožakovo Slatino. On, edini up naših avtonomistov, zelena veia dr. Korošca in potni spremljevalec svojega prijatelja — ministra policije, centralista M. Draškovića. Kaj porečete k temu? Pašič je star. Protič pride na njegovo mesto, vladoželjni pa z njim vred v vlado. Opozicijo bo pa vodil kak radikalec Ivanič, ki bo rezerva za Protiča. — Taka je avtonomna kratkovidnost. Naše ljudstvo naj jo hvali?!

Neumnosti. Listič ptujskih liberalcev je prinesel duhovit članek o »redu in radu«, kjer pravi dopisnik (skoro gotovo hlapec kakega demokratskega gospodarja), da je naredba o redu in radu pravična in potrebna, da naš kmet zopet doseže tisto stopnjo blagostanja, ki jo je imel pred svetovno vojno. Bolje povedano: dolg na male kmetije, boben, vaški odruh zažene reveža z zemlje v Ameriko. — Priporoča se molčečnost, potrpežljivost in magari suženstvo pod kapitalizmom naših »narodnjakov«. — Pasji dnevi in kislji možgani, zgorje pa je smetana za liberalne mozgotce. Kje je še kaj demokratskih »hlapecov«?

Mariborski klerikalci postajajo latinci in menda so to hvalevredno navado prevzeli po mariborskih liberalcih. Svojo pažnjo so posvetili strašnemu socializmu, ki se ga tako boje in o kojem je dr. Korošec o priliki občinskih volitev napisal tole: Bodoči boj v Sloveniji se bo odigraval samo med SLS (klerikalci) in socialno - demokracijo. Po socialističnih novinah iščejo liki avtonomisti posamezne drobtince, ki jih skušajo servirati javnosti kot nekaj čisto nasprotnega, kar je v resnici v naših listih zapisano. Nam je to vseeno, vendar bi našim klerikalcem priporočali, da posvečajo večjo pažnjo: Koroščevemu krvoprelitju nad ubogimi delavci v Ljubljani, podpis ministra Korošca na centralistično ustavo, boj za ministrsko korito in glasovanje klerikalcev za monarhijo. O priliki si lahko ogledajo krščansko gospodarstvo v bodočih katoliških haremih, za koje je umni gospodar dr. Korošec kot minister naročil za več milijonov ženskih srajč in hlačk in spodnjih kril, vse iz svile in še par vagonov parfuma, kar vse je država morala prodati s 60 odstotno izgubo. — Tako gospodje, pa še kakšen latinski izrek za zgornje, saj ste bili v lemenatu!

Po svetu.

Kongres Labour Party (angleške socialistične stranke), ki je zboroval v Brightonu, je sprejel enoglasno resolucijo za enoto internacionalno. 1000 delegatov, ki so zastopali 4.500.000 članov stranke se je izreklo za to, da se čimprej stopi v stik z vsemi doslej postoječimi socialističnimi organizacijami sveta.

Mednarodna delavna skupnost socialističnih strank. 8. julija se je vršila v Frankfurtu ob Mainu v tiskarniških prostorih socialističnega lista »Volksrecht« važna seja, h koji so bili povabljeni tudi vsi člani izvrševalnega odbora.

Kongres socialističnih strank v Romuniji, ki se je vršil v Ploesti, je sklenil pristop dunajski internacionalni zvezi. Na kongresu je bilo 71 delegatov, ki so zastopali 43.000 organizirancev. Delavski pokret v Romuniji je pravtako ubila komunistična akcija s ponesrečenim štrajkom, ki je reakciji dal vsa moč v roke. — Delavsko gibanje v vseh deželah kaže zadnje čase razveselive obrise bodočega združenja.

Tedenske novice.

Zanimiva pisma in zloraba uradnih pravic. Znano je, da naši klerikalci delajo silno vodo, seve roko v roki z avtonomisti, kako silno pridobivajo na moč. Klerikalne glavice so si izmislile nov način »povečevanja« svoje stranke. Na vsako občino pošljejo tiskovino, v koji prošijo župana, naj na priloženi tiskovini dobi podpise občinskih odbornikov. Dotična izjava glasi: ... Podpisani izjavljajo, da so odločni pristali »Slovenske ljudske stranke«. Župan, ki dobi tako pismo, se seve spravi na delo. Kar je klerikalnih backov se podpisajo, k drugim odbornikom se ne upa in ajdi, klerikalne poštenosti, gre in to podpisuje našega sodruga v tako izjavo, ki roma na tajništvo SLS v Mariboru. V veliko slučajih, pa so še druge lumparije klerikalnih županov dovelj znane. — Nič manj pa ni zanimivo pismo, ki ga imamo ti podpisuje našega sodruga v tako izjavo, Na kuverti pa stoji županstvo v ... pol. okraj Maribor; tajništvo SLS Maribor, ur. št. 196, službeno poštno prostol (Pismo je nekdo izgubil, dasi nosi poštni pečat). — Tako izrabljanje poštnega pavšala je poleg vsega še skrajno kaznlivo (kar pa naj opraviho naše oblasti), kaže pa, kakšne razmere bi vladale v pašaliku avtonomne Slovenije pod klerikalnim jarmom.

Občinske volitve so razveljavljene v občini: Vosek, Sv. Miklavž na Dravskem polju in v Brezju, Do 22. t. m. so se morale vložiti kandidatske liste.

Kaj pa ob meji? Niti v marenberškem sodnem okraju niti v nam pripadajočem delu Koroške se do danes niso vršile občinske volitve. Utemeljuje se to z razlogom, da še ni določena meja. Pribijemo, da je meja že do Dravograda po izjavah naše vlade že z mezniki določena, tako, da ne more biti niti najmanjšega razloga za to, da se volitve ne bi razpisale. Morda pa gospoda pri političnih oblastvih vsled poletne vročine vlitve ne razpiše. — Zahtevamo volitve in to takol. Naše poslance prosimo, da posredujejo.

Rdeča občina. V Lenu pri Ribnici na Poh. se je vršila volitev župana in sosvetca. Izvoljen je županom naš s. Jakob Urbanc, kot svetovalci pa ss.: Anton Cucej in Mihael Medved, Živela rdeča občina!

Intervencija radi odpuščanja delavcev v guštovski tiskarni. Pretekli četrtek se je podala deputacija pod vodstvom poslanca s. Tokana, v koji so bili štirje zastopniki delavcev, nadalje s. Mihevc, kot strokovnjak, guštanski gorent Kotnik in zastopnik klerikalne organizacije. S. Tokan je poljsnil, da odpušča tiskarna delavce, doslej že okoli 200. Kriza je nastala vsled tega, ker je v izvozno carino odvzeta možnost razvoja industrije, kakor tudi vsled tega, ker se blago naroča v inozemstvu. Potrebno je, da vlada nemudoma poveri omenjeno tiskarno z državnimi naročili. — Iz vsega je razvidno, kako malo razumevanja ima za podobne naprave naša vlada. Raje bedo delavstva in propast industrije, kakor pa zavezati že itak polne barkirske mošnje. Strokovna organizacija kovinarjev in pa s. Tokan bodo napravili vse, da se pretečo krizo in ubožstvo prepreči.

Zakaj se carinijo znanstvene knjige? To je nekaj neverjetnega, kar uganja naša carina pri knjigah, ki dohajajo iz tujih držav, zlasti Nemčije. Znanstvene knjige, ki jih mi o desetletih ne bomo izdali zapadelo carini, izgleda tako, kot bi hoteli uvesti zaščitno carino na nezobrazbo SHS državljanov.

Vellavnost poštnih dopisnic ljubljanske izdaje. Poštne dopisnice ljubljanske izdaje z natisnjeno znamko po 15 par (osvobodjenec s pretirano verigo) so zopet vellavne ter ostanejo v prometu, dokler se vse ne porabijo. Razume se, da je treba na te dopisnice nalepiti še znamko za 10 par, ker znaša, kot je bilo že svoječasno razglašeno, pristojbina za dopisnico v tuzemstvu 25 par.

Maribor.

Mariborski župan še vedno ni prisegel. Skoro gotovo zato ne, ker so razni višji činovniki odšli na dopust o pasjih dneh. Kaj državo briga propadajoče občinsko gospodarstvo Morda mora še kaj neprijetnih dokumentov izgniti?

Državni stanovniški urad v Mariboru. Brali smo, da je poverjenik za socialno skrb razpustil tukajšnje stanovniško komisijo, ker se ustanovi državni stanovniški urad. Seveda smo za to, da se najpravi red v stanovniških zadevah. A sedaj so razpustili komisijo, ki je vsaj nekaj delala, in dali absolutno moč g. Voglarju, da do imenovanja državnega uradnika sam vodi urad. To je torej pravi absolutizem. Principijelno pa smo proti temu, da tukaj en sam človek gospodari, rešuje kurze itd., oziroma, da mora, ker sam ne more obvladati dela, vse delo na povelje poverjeničtva zanemariti. Dokler se ni imenoval vodja in sosvet, toliko časa naj bi še komisija vršila svojo dolžnost. Ne razumemo torej te modrosti in zahtevamo, da se takoj uredi urad in imenuje sosvet, ki bo imel v svoji sredi tudi zadostno zastopstvo delavstva.

Tarama — tam — tam lutri je Petrov dan, je oznanilo velenarodno glasilce mariborskih demokratov. Vsi zaprite štacune in ustavite kolesa. Človek je kar čutil bližajoči se narodni-demokratski praznik. Kako zelo nas je razočaral Petrov dan, je pa nepopisno. Liberalna tiskarna je praznovala Petrov dan s polnim obratom. Zato je tudi izostal sramotni oder za one, ki tudi niso praznovali narodnega praznika. Zivela narodnost za denar! Mar ne, državotvorni?

Počitniški tečaj socialnoznanstvenih predavanj v Mariboru. Predavanje dr. Zmavca o znanstveni organizaciji narodnega gospodarstva in narodne prosvete se bo vršilo v Mariboru dne 25., 26., 27. in 28. julija ob osmi uri zvečer v risalnici deške meščanske šole, Kerkova ulica.

Pokoj. Deželna vlada za Slovenijo je vpojojila nenadoma precejšnje število mariborskih redarjev. Nekaj izmed teh stalno, nekaj pa začasno. Utemeljuje se ta korak

Sprejme se takoj ključavničar,
ki je tudi montaže zmožen.
Kolinska tovarna
v Ljubljani.

z znižanjem staleža mariborske policije. Mi pripominjamo k temu: V zadnjem času je prišlo v Mariboru precej novih policistov, kar se vidi po obrazih, ki jih srečavaš na cesti. Morda pa so vpojojitev utemeljene na drug način? Pol. svetnik dr. Senekovič še ostane.

Z ozirom na našo notico »Ali je kaznivo ali ni kaznivo?« sporoča kr. pol. svetnik dr. Senekovič, da on ni bil v družbi g. Tavčarja in Kirbiša, kojih prvi je metal kamenje, marveč, da je šel samo slučajno čez most in je opozorjen vsled glasne govorice stopil k ograji mosta in videl prizor. Tavčarja je posvaril in odšel naprej. Besedo ima raš poročevalec, ki pa je mnenja, da bo sodna razprava med ribiči in kamenjalci zelo zanimiva. Radovedni so tudi nekateri, kako se kaznuje surovo obnašanje do policije.

Miruj časi. Mariborska policija je zamenila samokrese in puške s sabljami, ki so došle iz Nemške Avstrije.

Pozor člani mariborske prodajalnice »Konzumnega društva«. Opozarjate se, da v svojem interesu oddaste preštete dividendne znamke s knjižico vred najpозneje do 30. julija v prodajalnici, Ruška c. 7.

Pozor lesni delavci v Mariboru. V nedeljo, 24. julija 1921 se bo vršil polletni občini zbor v gostilni »Pri zlatem konju« ob 9. uri dopoldne. Polnoštevilna udeležba dolžnost!

Mariborski kolodvor dobi električno razsvetljavo, ki se že napeljava.

Iz mariborskih ulic. Na Glavnem trgu in na Koroški cesti imajo mesarji postavljene stojnice. Pri sekanju mesa pa mečejo razna neoprabne kose kosti, mesa in črev enostavno po ulici. Ko mine trg, se nabira na teh ostankih tisoče muh, ki se tam pasejo. Na Koroški cesti je bilo preteklo soboto kar male kupčke takih odpadkov. — To ne gre! Nevarnost kužnih bolezni v tej vročini je itak obstoja in že menda ni potreba pospeševati se na tak način. Mesarjem naj se naroči, da poskrbe za čistoto okoli stojnic.

Poštni uslužbenci so hvaležni demokratom, ker so jim objavili še ob času volitev v konstituanto dobro službeno pragmatiko. Prof. Voglar je na nekem shodu v »Mariborski restavraciji« dejal: »Samo Kukovec mora biti izvoljen in on kot minister bo službeno pragmatiko takoj uredil, saj smo čaka še podpisa, izgotovljena je že. Res je Kukovec minister, Voglar pa šolnik; vendar pragmatike ni. Menda vendar ni bil kak poštarček tako nesrečen, da jo je pri raznašanju pošte izgubil? — Mi celo mislimo, da sta Voglar in vzvišeni Kukovec na pragmatiko pozabila. Zato pa jim tudi poštni uslužbenci zagotavljajo, da ju bodo prihodnjič še volili.

Sprememba voznega reda. Opoldanski vlak, ki je dosedaj vozil iz St. Ilje ob 13. uri 43 minut, bo vozil odlej eno uro pozneje, torej iz St. Ilje ob 14. uri 43 minut in bo došel v Maribor ob 15. uri 6 minut.

Stari dravski most stoji še vedno za parado in kot prilika samomoricem na razpolago. Nikogar ni, ki bi vsaj usta odprl, kaj se naj s tem mostom pravzaprav napravi.

Maribor najame investicijsko posojilo. Deželna vlada za Slovenijo je mestni občini mariborski dovolila, da sme pri tamkajšnji mestni hranilnici najeti posojilo v znesku 3 1/2 milijona kron in sicer dva milijona za izpopolnitev elektriškega omrežja in poldrug milijon za preuredbo mestne planirane v Mariboru.

Še nekaj z mariborske poštne carinarnice. V zadnjem času so se pri mariborski carinarnici izvršile izpremembe. Iz urada je odšel neki Stojanovič, carinik, ki je bil večkrat v zelo hudem nasprotju z uradnim predstojnikom Sedlarjem. Stojanovič je imel to dobro navado, da je carinil hitro in ima precej zaslug, da so se odpravili tisoči leto dni ležečih paketov. Njega so nadomestili drugi. Nas bi samo zanimalo, zakaj se ga je prestavilo? Morda ne vsled prehitrega carinjenja?

V nedeljo 31. julija gremo vsi na veselico mariborske »Svobode« v »Ljudski vrt«. Začetek veselice bo ob 3. uri pop. in za izbornu zabavo je odmerjena samo mlzka vstopnina 12 K za nečlane in 6 K za člane. Srečolov bo nudil lepe dobrote, vrtljak bo zabaval stare in mlade. Za lepoto bodo tekmovalе dame, pa tudi gospodje. Ob zvokih godbe del. juž. žel. bo možno plesati. Pevski zbor »Svobode« bo med odmorom zapel lepih pesmi. Tamburaši bodo udarjali na tamburice. Nič ne bo lačen, ne žejen, za one, ki bodo čutili potrebo nastiti svoj žolodec in pogasiti žejo, bodo postavljeni šotori: vino, pivo, jedila in kavararna. Pridite vsi ljubitelji resnične zabave in prijatelji »Svobode«; tudi z dežele dobrodošli.

Kemični delavci v Mariboru imajo društveni sestanek dne 28. julija 1921 ob pol 6. uri zvečer v »Ljudskem domu«.

Ustanovitev prometa na progi Maribor - Ljutomer so ustanovili te dni. Železniški promet. Nemci pravijo uradno, da ga je ustavlil SHS minister saobračaja, do čim naši listi neuradno trdijo, da so ga ustavili Nemci. Kaj je res, ne vemo. Vemo pa, da so bili že nekaki spori vsled tega, ker so se na tej železnici vozili SHS vojaški in pa orožniki, bodisi zasebno ali v službi, vendar v uniformi.

Za one, ki skačejo v Dravo — iz samomorilnih namenov bo sedaj rešilni oddelček mariborske požarne brambe nabavil čoln in pa rešilni pas, da jih bo mogoče rešiti.

Koča »Marburger Hütte« na Pohorju je sekvester prodal slov. planinskemu društvu in jo je menda že v nedeljo 17. t. m. isto prevzelo. Koča ima pa precej upnikov, kojim bo treba šteti težke tisočake.

Čudovita bistroumnost. Neka francoska firma je poslala tukajšnjemu trgovcu lep cenik svojih izdelkov. Mariborska carinarnica na kolodvorski pošti je bila mnenja, da je to »Bilderbuch« in ga je ocarinila za 160 K. Trgovec je seve pošiljatev zavrnul.

Celje.

V našem mestu imamo celo garnizijo državne policije, ki zelo ostro nastopa proti kajenju nočnega miru; seveda ne v mestu, temveč nerovno išče v naši okolici, tam, kjer stanujejo delavci. Najbrže ima nalog zatistiti oči, kadar vidi in sliši o polnoči rogovilliti takzv. inteligenco. Tembol pa pritiska na naše delavstvo, če le kje zasači mlade fante, ki so dobre volje in si kakšno zapojejo. Pri takšni priložnosti še takšnim mladim grešnikom lahko pripeti, da dobijo po dva dni zaporne kazni. In to samo zato, ker so zunal mesta zapeli. Zakaj pa ne postopate enako proti mestni frakariji, posebno če kriči in tuli ponoči kak višji uradnik? Kakšne predpiske imate, da postopate enostransko in razredno? Ali imajo pomočne sive v frakih pri naši policiji izjemo? Policijsko ravnanje, ki se za takšne stvari nič ne briga, kaznuje neusmiljeno samo

histega v delavski suknji. Mi že zdavnaj nimamo zaupanja in takšno ravnanje. To povemo zaenkrat. Če pa bomo opazili ali dva zastopnika. Ker bodo zastopani igralci iz cele Jugoslavije, bo turnir gotovo zelo zanimiv in velevažen za razvoj te lepe igre — ki jo zlasti delavstvu mogoče pripravimo.

Jugoslovanski šahovski turnir se bo vršil od 15. do 30. avgusta v Celju. Tudi naše mesto (Maribor) bo odposlalo enega ali dva zastopnika. Ker bodo zastopani igralci iz cele Jugoslavije, bo turnir gotovo zelo zanimiv in velevažen za razvoj te lepe igre — ki jo zlasti delavstvu mogoče pripravimo.

Depisi.

Bresterlica pri Mariboru. Proti izidu občinskih volitev so vložili naši klerikalci, posebej v globokozajenem gerentu Ramutu protest. Propadli so potem, ko so z našim sodrugim samimi zavednimi člani KDZ, skušali napraviti kravjo kupčijo, pa so jih ti zavrnili. Gerent je sila razburljiv človek, posebno, odkar je izgubil upanje na županski stolec. Sestavili so strašno pametno ovadbo in protest, ki jo je poslalo okrajno glavarstvo dež. vladi v Ljubljano v rešitev. V tej ovadbi oz. protestu naše sodruge proglašajo za komuniste. Ker dež. vlada še ni rešila tega priziva, se regent Ramut še vedno nekam šopiri in misli samozavestno, da bo proti volji občanov še dolgo kraljeval; tako vsaj grozi našim sodrugom. Naši poslanci bodo poskrbeli, da bo objestnosti klerikalca Ramuta kmalu konec. — Ljudstvo, ti pa izpreglej in stopi na tihnik klerikalnim krivosesom in zapodi take gerente in župane ob volitvah.

Občina Celje okolca je 10. t. m. izvolila rdečega župana s. Valentina Hrapnika, istotako podžupana s. Karol Lapančiča, Svetovalcem so bili izvoljeni ss.: Martinčič Ivan, Lokosek Matija, Lavrine Anton, Jelen Franc in Čebular Rudolf.

Velika zaloga! Cenik zastoj!
Trgovina z pohištvom
Karl Preis, Maribor
Stolni trg (Domplatz)
Najboljša in najcenejša priložnost za nakup
== pohištva ==
za delavce in železnice.
Solidna postrežba! Nizke cene!

„Pošljite naročnino!“

Naslednje tvrdke toplo priporočamo čitateljem ... **== Obrtna naznanila! ==** **Naslednje tvrdke toplo priporočamo čitateljem ...**

KROJAČI
Prva produktivna zadruga krojačev Maribor, Ruška cesta št. 5 priporoča obleke za moške in ženske po zmernih cenah in dobre kakovosti.

ČEVLJARJI
I. mariborska produktivna zadruga čevljarskih izdelkov Maribor, Orožnova ulica št. 4.

PEKARNE
Prva mariborska delavska pekarna **v Mariboru.**

SPECIJIJA
F. & A. UHER
spedicija in carinsko posredovanje
Maribor, Slovenska ulica št. 8.
Telefon 344.

GOSTILNE, OBEDOVALNICE
== Gostilna ==
„LJUDSKI DOM“
Maribor, Ruška cesta 7
priporoča
izbornu kuhinjo in pijačo.

Tiskovine
raznih vrst
izdeluje po nizkih cenah
„Ljudska tiskarna“
Maribor.

TRGOVINE
! Trgovina z železom!
Fr. Frangesch-u nasled.
Rupert Jeglitsch
Maribor
Gosposka ulica št. 11.
Telefon št. 1.

Priporoča se atelje za črkošlik'rstvo
FILIP PRISTOU, LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 1, Hotel Malič.

Čitajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uratnik
Pot k Socijalizmu.
Cena K 2.—
Naroča se v upravi „NAPREJ“.

KOTLARJI,
vešči izdelovanja kotlov za žganje, samostojni delavci se iščejo zelo dobri pogoji za stalno nameščenje poletni in pozimi. Nastop takoj pri tvornici: Ignacij Jellenc, Karlovac.

Največja zaloga
klavirjev in pianin v Ljubljani.
Tvrdka J. DOLENC,
Ljubljana, Mišerjeva ulica št. 5

Velika zaloga: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji, pnevmatika in vsakovrstni deli. **F. BAYEL, Ljubljana, Stolni trg št. 28.** Sprejme se v polno popravo, za emaljiranje z ognjem in ponikanje: dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji in deli. Mehanična delavnica Karlovska cesta 4.

Klobuke in slamnike
vseh vrst od preprostih do najfinjših dobite vedno v tovarni za slamnike in klobuke
FRANJO CERAR,
v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.
V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani se sprejemajo pri tvrdki Kovačević i Teršan v Prešernovi ulici 5, kjer so tudi vsi vsorci vedno na razpolago.

Zopet
ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermecki v Celju, in sicer volne, čeršije, tiskanine, člamina, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, kloba, cvilna, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaje, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirki, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.
Ilustrovani cenik zastoj! Na debele samo v I. nadstropju
VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ST. 314, Slovenija.

Najnižje cene! **Najnižje cene!**
VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju
TERNA GUMIJEVI PODPETNIKI
VULKAN KRANI
izdeluje
prvovrstne podpetnike.
Čisto domače podjetje!

KAJO DELIČ,
zlatar in draguljar
Ljubljana Mišerjeva ul. 4
priporoča svojo
zlatarsko in draguljarsko delavnico za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh uzorcih in merah, ubane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,
Tegetthoffova ulica 11
Podružnici: MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC
prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.